



Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z25-053112
Onderwerp:	Opzet Mensontwikkelbedrijf in Roerdalen.
Datum:	29 januari 2025
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	L. Vestjens
Gevraagd besluit:	1. In te stemmen met de ontwikkeling van een Mensontwikkelbedrijf (MOB) volgens scenario 1A uit het haalbaarheidsonderzoek, inclusief een pilotfase van drie jaar waarin het concept gefaseerd wordt opgebouwd en geëvalueerd. 2. In te stemmen met het starten van het MOB op een tijdelijke locatie (KA-huis), na afstemming met huurder (stichting voor Jeugd en Jongeren) en de definitieve locatiekeuze te koppelen aan de dorpsgesprekken over het accommodatiebeleid in 2026. 3. In te stemmen met bijgevoegde begrotingswijziging nr BW2026-04.
Bijlage(n):	1. Haalbaarheidsonderzoek Mensontwikkelbedrijf Roerdalen 2. Business case Mensontwikkelbedrijf Roerdalen 3. Begrotingswijziging BW2026-04 4. Raadsbesluit

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Opzet Mensontwikkelbedrijf (MOB) in Roerdalen.

2. Inleiding

De herstructurering van Westrom, dat inmiddels is opgegaan in het nieuwe bedrijf Doon, heeft ertoe geleid dat Roerdalen geen eigen voorziening meer heeft voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Tot voor kort werden deze inwoners begeleid via regionale trajecten, maar deze werkwijze sluit niet optimaal aan bij de lokale behoeften en ambities van onze gemeente.

Deze situatie biedt een kans om een lokaal Mensontwikkelbedrijf (MOB) op te zetten dat aansluit bij de specifieke kenmerken van Roerdalen en haar inwoners. Het MOB is bedoeld als een laagdrempelige en herkenbare plek waar inwoners kunnen werken aan persoonlijke ontwikkeling,





maatschappelijke participatie en – waar mogelijk – uitstroom naar betaald werk. Het concept draagt bij aan het versterken van de sociale basis en het voorkomen van sociaal isolement.

Het voorstel sluit aan bij landelijke ontwikkelingen, zoals de Participatiewet in Balans, die nadrukkelijk inzet op maatwerk en de menselijke maat. Ook sluit het aan bij lokale beleidsdoelen op het gebied van inclusie, bestaanszekerheid en sociale cohesie en het coalitieprogramma *Samen zijn wij Roerdalen*.

Het haalbaarheidsonderzoek (bijlage 1) adviseert scenario 1A: een gemeentelijke afdeling met een eigen fysieke locatie en identiteit. Dit scenario biedt herkenbaarheid, flexibiliteit en directe regie en is daarmee het meest passend voor Roerdalen. Om snel te kunnen starten en vertraging te voorkomen, stellen wij voor het MOB in 2026 tijdelijk te huisvesten in het KA-huis. Dit pand kan met beperkte middelen worden opgeknapt en biedt voldoende ruimte voor de eerste fase.

Voor de definitieve locatie koppelen wij de keuze aan de dorpsgesprekken over het accommodatiebeleid in 2026, zodat het MOB onderdeel wordt van een integrale visie op voorzieningen in onze gemeente.

Wij kiezen met dit voorstel voor lokale regie en maatwerk in de ondersteuning van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Met de oprichting van een Mensontwikkelbedrijf (MOB) creëren we een herkenbare, laagdrempelige voorziening die aansluit bij onze sociale infrastructuur en beleidsambities. Het MOB versterkt de sociale basis, voorkomt isolement en biedt perspectief op participatie en werk. Door te starten met een pilot in het KA-huis in 2026 en de definitieve locatiekeuze te koppelen aan het accommodatiebeleid, bouwen we stap voor stap aan een toekomstbestendige voorziening die bijdraagt aan inclusie, bestaanszekerheid en samen doen.

3. Beslispunten

De raad besluit:

1. In te stemmen met de ontwikkeling van een Mensontwikkelbedrijf (MOB) volgens scenario 1A uit het haalbaarheidsonderzoek, inclusief een pilotfase van drie jaar waarin het concept gefaseerd wordt opgebouwd en geëvalueerd.
2. In te stemmen met het starten van het MOB op een tijdelijke locatie (KA-huis), na afstemming met huurder (stichting voor Jeugd en Jongeren) en de definitieve locatiekeuze te koppelen aan de dorpsgesprekken over het accommodatiebeleid in 2026.
3. In te stemmen met bijgevoegde begrotingswijziging BW2026-04.

4. Argumenten

1.1 Scenario 1A biedt herkenbaarheid en maatwerk en is financieel en organisatorisch het meest haalbaar.

Een eigen fysieke locatie met een duidelijke identiteit maakt het MOB zichtbaar en toegankelijk voor inwoners. Dit voorkomt dat trajecten anoniem en ver weg plaatsvinden, wat vaak leidt tot uitval. Het MOB kan maatwerk bieden door korte lijnen met het sociaal domein en lokale partners. Daarnaast is scenario 1A financieel en organisatorisch het meest haalbaar.



Andere scenario's, zoals een zelfstandige BV of een regionale samenwerking, vragen om meer investering in juridische structuren en bedrijfsvoering. Ook bieden deze alternatieven geen mogelijkheid om kleinschalig te starten met een pilotfase. Scenario 1A maakt een gefaseerde opbouw mogelijk, waardoor risico's beheersbaar blijven en het concept kan worden bijgestuurd op basis van praktijkervaring.

Ook de optie om een locatie tijdelijk te huren is besproken; er is voor gekozen om gemeentelijke accommodaties voorrang te geven, gezien de wens om beschikbare publieke middelen doelmatig in te zetten en de regie op huisvesting binnen de eigen organisatie te behouden.

1.2 Het is belangrijk dat de inrichting van het MOB zorgvuldig wordt afgestemd met de huidige gebruikers van het KA-huis.

Bij de aankoop van het pand is in de notariële akte vastgelegd dat het gebouw beschikbaar gesteld en gehouden moet worden voor het jeugdwerk.. Na de aankoop heeft de gemeente bij notariële akte een huurovereenkomst gesloten met de stichting voor Jeugd en Jongeren. Daarin is onder andere opgenomen dat het alleengebruik en beheer van het gebouw berust bij de stichting. De stichting kan aan andere groeperingen dan de eigen afdelingen, na verkregen toestemming van het gemeentebestuur, vergunning geven tot het huren van ruimte(n) in het pand. Uit deze formulering volgt dat er afstemming nodig is met de Stichting over het voorgenomen gebruik. Deze afstemming is in gang gezet.

Door vanaf het begin samen te werken, zorgen we ervoor dat het MOB op een passende manier wordt ingepast zonder dat bestaande activiteiten in de knel komen. Zo blijft het KA-huis een multifunctionele plek waar verschillende doelgroepen gebruik van kunnen maken.

1.3 Gefaseerde opbouw vermindert risico's.

Door te starten met een pilot van drie jaar, kunnen processen worden getest en verbeterd voordat structurele keuzes worden gemaakt. Dit biedt flexibiliteit om in te spelen op veranderende behoeften.

1.4 Het MOB heeft een sociale en een economische meerwaarde.

Het MOB draagt bij aan het vergroten van de participatie en het verminderen van uitkeringsafhankelijkheid. Dit levert niet alleen maatschappelijke winst op, maar kan op termijn ook financiële besparingen opleveren.

1.5 Een tijdelijke locatie maakt een snelle start mogelijk.

Het KA-huis biedt een praktische oplossing om in 2026 operationeel te zijn. Dit voorkomt vertraging en laat zien dat de gemeente voortvarend handelt. We kiezen voor de optie om een locatie tijdelijk te huren; er is voor gekozen om gemeentelijke accommodaties voorrang te geven, gezien de wens om beschikbare publieke middelen doelmatig in te zetten en de regie op huisvesting binnen de eigen organisatie te behouden. We zetten incidenteel budget in om zaken als huur en energiekosten op te vangen in het eerste jaar.



1.6 We maken een koppeling met de aanpak rondom het accommodatiebeleid.

Door de definitieve locatie te koppelen aan de dorpsgesprekken, wordt het MOB onderdeel van een integrale visie op voorzieningen. Dit vergroot draagvlak en voorkomt versnippering van gemeentelijk vastgoed.

1.7 We kiezen voor tijdelijk personeel tijdens de pilot, behalve voor de kwartiermaker (die we het eerste jaar inhuren).

We gebruiken tijdelijke contracten omdat we in de pilotfase nog veel gaan leren. Het MOB moet zich in de eerste jaren kunnen ontwikkelen en dan is het belangrijk dat we de formatie makkelijk kunnen aanpassen. Als blijkt dat bepaalde functies anders moeten worden ingericht of dat er meer of minder capaciteit nodig is, kunnen we hier snel op inspelen zonder langdurige verplichtingen.

De kwartiermaker huren we het eerste jaar in. Dit is een rol waarvoor specifieke ervaring en opstartkennis nodig is. Inhuur past hierbij, omdat deze expertise vooral in de beginfase belangrijk is. Na het eerste jaar kan de kwartiermaker kennis overdragen aan het team dat in dienst is voor de duur van de pilot.

5. Kanttekeningen

1.1 Structurele financiering is noodzakelijk.

De jaarlijkse kosten voor scenario 1A liggen tussen €336.000 en €492.000. Dit betreft personeelskosten (jobcoaches, coördinator), exploitatie van de locatie en een werkbudget. Zonder structurele dekking bestaat het risico dat het MOB na de pilotfase niet kan worden voortgezet. Gedeeltelijke dekking is voorzien via de transitiebudgetten Westrom, bestaande re-integratiebudgetten en het impulsbudget. Daarnaast wordt onderzocht of aanvullende subsidies beschikbaar zijn. Het benutten van beschikbare subsidies leidt tot een lagere inzet van de re-integratiebudgetten.

1.2 Personele capaciteit vormt een risico.

Het succes van het MOB staat of valt met voldoende begeleiding. Bij een tekort aan jobcoaches of een projectleider kan de kwaliteit van trajecten onder druk komen te staan. In de businesscase is een formatie opgenomen van minimaal één coördinator en twee jobcoaches. Deze formatie wordt gefaseerd opgebouwd en jaarlijks geëvalueerd.

1.3 Onvoldoende draagvlak bij ondernemers.

Wanneer lokale ondernemers onvoldoende werkplekken aanbieden, kan het MOB zijn doelstellingen niet realiseren. Daarom zetten we in op actieve samenwerking met zowel individuele ondernemers als ondernemersverenigingen en bieden we ondersteuning via jobcoaches om administratieve lasten te beperken.

1.4 Het delen van een locatie met bestaande gebruikers betekent dat goede afspraken nodig zijn over het gebruik van ruimtes, tijden en verantwoordelijkheden.

Hoewel de juridische afspraken en de rolverdeling tussen gemeente en Stichting Jeugd en Jongeren duidelijk zijn vastgelegd, kan deze constructie in de praktijk tot complexiteit leiden.



Doordat het alleengebruik en beheer bij de stichting liggen, zijn wij afhankelijk van toestemming door de stichting. Dit kan de flexibiliteit en snelheid beperken waarmee het MOB kan worden ingericht of gebruikt. Het is daarom belangrijk om niet alleen formeel af te stemmen, maar ook te investeren in heldere procesafspraken, transparante communicatie en eventueel aanvullende overeenkomsten om toekomstige knelpunten te voorkomen. De reeds gestarte afstemming laat zien dat partijen constructief met elkaar optrekken.

1.5 Het werken met tijdelijke contracten brengt ook werkgeversrisico's met zich mee.

Tijdens de pilot blijft de gemeente verantwoordelijk voor loondoorbetaling bij ziekte, ongeacht de tijdelijke aard van het dienstverband. Daarnaast kan bij het beëindigen van de pilot een transitievergoeding verschuldigd zijn aan medewerkers, ook wanneer hun contract niet wordt verlengd vanwege het stopzetten van de pilot. Dit betekent dat tijdelijke contracten wel flexibiliteit bieden, maar niet volledig vrij zijn van financiële risico's. Het is daarom belangrijk om deze mogelijke kosten vooraf mee te nemen in de begroting en een reservering op te nemen voor verzuim en eventuele transitievergoedingen, zodat de pilot financieel beheersbaar blijft.

6. Financiën

De financiële consequenties van dit voorstel bestaan uit structurele en incidentele lasten:

Structurele lasten:

- Personeelskosten (coördinator, jobcoaches, ondersteunend personeel)
- Exploitatiekosten van de locatie (nutsvoorzieningen, onderhoud, servicekosten)
- Werkbudget voor materialen en begeleiding
- ICT en bedrijfsvoering

Dekkingsmiddelen:

- Transitiemiddelen Westrom
- Impulsbudget van €38.030 (beschikbare rijksmiddelen voor opstart sociaal ontwikkelbedrijven)
- Re-integratiebudgetten: inzetbaar voor coördinatie, begeleiding en trajectkosten

Voor de dekking van het verschil gedurende de pilotfase willen we middelen uit de Algemene reserve inzetten.

Incidentele lasten zijn onder andere de inzet van een kwartiermaker in 2026, de ontwikkeling van een logo en communicatieactiviteiten bij de start.

Hoewel de financiële investering noodzakelijk is voor de opzet van een lokaal MOB, verwachten we hiervoor een breed maatschappelijk rendement terug in de vorm van hogere participatie, meer duurzame uitstroom naar werk en een versterking van de sociale en economische veerkracht binnen onze gemeente.



Verder kunnen er ook subsidies en regionale fondsen voor scholing en ondersteunende diensten worden ingezet. Daarnaast kan de samenwerking met ondernemers bijdragen aan werkplekken en mogelijk cofinanciering van materialen.

In afwijking van het collegevoorstel en bijgevoegde businesscase is in dit raadsvoorstel een post onvoorzien van € 20.000 ten laste van de algemene reserve opgenomen, om rekening te houden met mogelijke kostenoverschrijdingen voor kleine aanpassingen en energiekosten en zo eventuele financiële tegenvallers adequaat op te vangen.

Kostenraming Mens Ontwikkel Bedrijf (MOB)					
		<i>Pilotfase t/m 31/12/2028</i>			
		<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>	
<u><i>Uitgaven</i></u>					
<i>Personeelskosten</i>					
Inhuur (20 uur p.w.) kwartiermaker, periode mrt-dec	Incidenteel	80.000			
0,89 fte (32 uur p.w.) meewerkend projectleider, vanaf 1-4-2026	Structureel	59.333	89.000	89.000	
2 fte (72 uur p.w.) jobcoaches, vanaf 1-4-2026* en 1-7-2027	Structureel	40.000	135.000	180.000	
* in 2026 o.b.v. 0,67 fte (24 uur p.w.)					
<i>Ontwikkeling huisstijl en communicatie</i>	Incidenteel	20.000	0	0	
<i>Exploitatiekosten fysieke locatie</i>					
Incidentele kosten (opknapkosten en energiekosten)	Incidenteel	25.000	10.000	10.000	
Nutsvoorziening, onderhoud en servicekst	Structureel				
<i>Bedrijfsvoering (bijdrage aan MER-BV)</i>	Structureel	20.000	37.500	45.000	
<i>Werkbudget voor materialen en begeleiding</i>	Structureel	25.000	25.000	25.000	
<i>Onvoorzien</i>	Incidenteel	20.000			
<i>Totale kosten</i>		289.333	296.500	349.000	
<u><i>Beschikbare budgetten</i></u>					
Impulsbudget en transitie Westrom	Structureel	117.000	94.000	123.000	
SROI middelen	Incidenteel	45.000	10.000	10.000	
Re-integratiebudget	Structureel	40.000	100.000	140.000	
<i>Totaal beschikbaar budget</i>		202.000	204.000	273.000	
<i>Verschil</i>		-87.333	-92.500	-76.000	



*. We werken met professionele krachten en met vrijwilligers. Bij de inzet van vrijwilligers is er altijd professionele ondersteuning.

**Vaste bijdrage aan MER-bedrijfsvoering van €15.000,- p/medewerker tbv de dienstverlening HR, Financien en ICT (instructies, laptop, telefoon, ondersteuning, etc).

NB. Ongeacht het te kiezen scenario blijft de gemeente gehouden aan haar wettelijke verantwoordelijkheid op grond van de Participatiewet om inwoners te ondersteunen bij arbeidsinschakeling en participatie. Zie het haalbaarheidsonderzoek in bijlage 1 voor de overige bekeken scenario's.

7. Eerdere besluitvorming

Op 3 juni 2025 is door ons kennisgenomen van het haalbaarheidsonderzoek (bijlage 2). De raad is op 16 april en op 22 oktober 2025 geïnformeerd tijdens twee beeldvormende bijeenkomsten over de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek, het locatie onderzoek en de verschillende scenario's.

8. Communicatie

Terugkijken:

Tijdens het haalbaarheidsonderzoek is samengewerkt met interne stakeholders en externe experts. Er is nog geen brede participatie met inwoners geweest vanwege de verkennende aard van het onderzoek.

Vooruitkijken:

Bij de verdere uitwerking van het MOB wordt ingezet op actieve communicatie en participatie:

- Inwoners, omwonenden, ondernemers, maatschappelijke organisaties, het bisdom en de gemeenteraad worden actief geïnformeerd en meegenomen in de ontwikkeling van het MOB.
- Dorpsgesprekken, informatiebijeenkomsten, digitale nieuwsbrieven, interactieve kaarten, sociale media en gerichte gesprekken met stakeholders.
- Omwonenden van het KA-huis worden tijdig geïnformeerd over de tijdelijke huisvesting en opknopwerkzaamheden.

9. Planning en uitvoering

- Januari '25 Raadsbesluit over scenario 1A en tijdelijke locatie.
- Q1 2026: Start opknappen KA-huis en werven personeel.
- Q2 2026: Opening
- 2026: Dorpsgesprekken MOB op tijdelijke locatie; start pilotfase met ±10 deelnemers.
- 2026–2028: Gefaseerde uitbreiding van deelnemers en activiteiten; jaarlijkse rapportage aan de raad.



- over accommodatiebeleid; besluitvorming over definitieve locatie.
- Q3 2028: Evaluatie pilotfase en besluit over structurele inrichting van het MOB.

Monitoring:

We monitoren met een jaarlijkse voortgangsrapportage. Midden 2028 ontvangt u van ons een evaluatie op basis van de hieronder genoemde indicatoren inclusief een voorstel voor de voortgang:

- Effect op de participatieladder
- Uitstroom naar werk
- Tevredenheidsonderzoeken voor deelnemers, werknemers en betrokken werkgevers

Aanvullende maatschappelijke indicatoren:

- Vermindering uitkeringsafhankelijkheid (BUIG-besparing)
- Toename sociale cohesie (vrijwilligerswerk, buurtinitiatieven)
- Verbetering welzijn (Positieve Gezondheid, minder eenzaamheid)
- Duurzaamheid van trajecten (blijvende participatie na 6-12 maanden)
- Lokale economische impact (aantal werkplekken bij ondernemers)
- Een grotere groep werknemers voor lokale werkgevers (gespannen arbeidsmarkt)
- Inclusie en diversiteit (statushouders, kwetsbare doelgroepen)

Voor het inzichtelijk maken van de maatschappelijke waarde van het MOB maken we gebruik van de Social Handprint-tool van MAEX. Deze tool brengt op een gestructureerde manier in kaart welke maatschappelijke impact wordt gerealiseerd, bijvoorbeeld op het gebied van sociale inclusie, duurzame inzetbaarheid en economische participatie. Hiermee kunnen we de effecten van onze inzet transparant en meetbaar maken en beter onderbouwen welke waarde het MOB toevoegt aan de lokale samenleving.

10. Privacy

Het MOB verwerkt persoonsgegevens van deelnemers, waaronder:

- NAW-gegevens (naam, adres, woonplaats)
- Contactgegevens (telefoon, e-mail)
- Trajectinformatie (begeleidingsplan, voortgang, evaluaties)
- Gevoelige gegevens zoals gezondheidsinformatie, indien relevant voor begeleiding

Doel en grondslag:

Uitvoering van de Participatiewet, de Inburgeringswet en de gemeentelijke zorgplicht.
Het bieden van maatwerktrajecten voor participatie en re-integratie.

Risico's:

- Onbevoegde toegang tot persoonsgegevens.



- Datalekken door menselijke fouten of technische kwetsbaarheden.
- Onvoldoende transparantie richting deelnemers over gebruik van gegevens.

Maatregelen:

- Gebruik van bestaande gemeentelijke systemen
- Verwerkersovereenkomsten met externe partners die toegang hebben tot gegevens.
- AVG-proof procedures voor opslag, verwerking en vernietiging van gegevens.
- Training van medewerkers over privacy en informatiebeveiliging.
- Deelnemers worden geïnformeerd via een privacyverklaring.

11. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

Participatiewet en Inburgeringswet, Beleidskader Sociaal Domein Midden-Limburg Oost 2020–2028, Coalitieprogramma Roerdalen 'Samen zijn we Roerdalen!'.

12. Bijlagen

1. Haalbaarheidsonderzoek Mensontwikkelbedrijf Roerdalen
2. Business case Mensontwikkelbedrijf Roerdalen
3. Begrotingswijziging BW2026-04
4. Raadsbesluit

Sint Odiliënberg, 16 december 2025

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,

ing. L.H.C. Bijl

De burgemeester,

ing. J.M.A. van Agtmaal